

	Název dokumentu: Příkaz ředitele o způsobu péče o ekosystémy NPŠ v dílčích plochách	Účinnost od: 13.3.2015
Evidenční číslo: 117	Č. j.: NPS 01914/2015	Strana: 1 z 4

Z důvodu aktuální absence Plánu péče o NPŠ nařizují následující způsob péče podle dílčích ploch určený pro všechny ekosystémy NP Šumava na pozemcích ve vlastnictví státu:

Dílčí plocha „A“ – území ponechané samovolnému vývoji bez přímých zásahů proti vlivu zvěře

V území jsou realizovatelné pouze následující činnosti:

- revitalizace vodního režimu,
- likvidace invazních druhů,
- údržba značených turistických tras,
- odstranění nebezpečných stromů podél značených cest,
- údržba páteřní cestní sítě,
- monitoring a výzkum nepoškozující chráněnou přírodu,
- odstranění nefunkčních drážených skupinových a individuálních ochran
- hašení požárů.

K zetlení je ponecháváno 100 % veškeré hmoty (včetně hmoty asanované v minulosti a poražených nebezpečných stromů podél cest).

Dílčí plocha „B“ – území ponechané samovolnému vývoji s přímými zásahy proti vlivu zvěře

V území jsou realizovatelné pouze činnosti uvedené pro dílčí plochu „A“ a dále:

- ochrana proti zvěři – údržba stávajících mechanických ochran po nezbytnou dobu,
- lov - management zvěře odlovením za účelem udržení ekologicky únosných stavů zvěře, regulace pozemních predátorů, zejména lišky obecné a prasete divokého z důvodu ochrany ZCHD,
- možnost odstranění nevybuchlé munice pouze liniově (podél cest, sítí nebo liniové revitalizace). pokud nebudou realizací dotčena cenná stanoviště N2000.

K zetlení je ponecháváno 100 % veškeré hmoty (včetně hmoty asanované v minulosti a poražených nebezpečných stromů podél cest).

Dílčí plocha „C“ - území s možností speciálních opatření proti šíření kůrovce

V území jsou v lesích realizovatelné pouze činnosti uvedené pro dílčí plochy „A“ a „B“ a dále:

- v odůvodněných případech protikůrovcová opatření různého typu a intenzity na základě posouzení přírodních hodnot například asanace kůrovcem napadených „aktivních“ stromů, asanace vývratů a zlomů, odkornění stojících stromů, lapače, dovezené lapáky),
- speciální management vybraných druhů (z dřevin se týká tisu červeného a jalovce obecného).

Je vhodné ponechávat 100 % veškeré hmoty (včetně hmoty asanované v minulosti a poražených nebezpečných stromů podél cest).

Dílčí plocha „D1“ - území s rekonstrukčním managementem postupně vedoucím k vysokému stupni autoregulace

V území jsou v lesích realizovatelné pouze činnosti uvedené pro dílčí plochy „A“, „B“ a „C“ a dále přírodě blízké lesní hospodaření (viz postupy uvedené v příloze příkazu), obecně:

- účelové výběry na přiblížení lesních porostů přirozené dřevinné skladbě a bohaté struktuře,
- stabilizace lesních porostů – redukce počtu, podpora tvorby korun, podpora prostorové diferenciace
- podsadby, výsadby, síje, podsíje na podporu přirozené druhové skladby lesa (preference např. skupinovité a hlučkovité výsadby),
- odchylné postupy při zalesňování napodobující přirozené procesy,

	Název dokumentu: Příkaz ředitele o způsobu péče o ekosystémy NPŠ v dílčích plochách	Účinnost od: 13.3.2015
Evidenční číslo: 117	Č. j.: NPS 01914/2015	Strana: 2 z 4

- ochrana dřevin proti kůrovcovitým – prevence, odchytová a kontrolní zařízení,
- ochrana dřevin proti kůrovcovitým – asanace zlomů, vývratů nebo kůrovcových stromů (v souladu s platnými rozhodnutími orgánů ochrany přírody a vnitřními předpisy Správy),
- ochrana dřevin proti zvěři (oplocenky, individuální ochrana, repelenty),
- ochrana přirozené a umělé obnovy proti konkurenční vegetaci (vyžínání),
- soustřeďování klestu – ve výjimečných případech – pro uvolnění obnovy, ohrožených druhů rostlin či pro podsadby a výsadby,
- vyzvedávání sazenic z náletu,
- sběr semen,
- v odůvodněných případech technologická příprava pracovišť, asanace erozních rýh, potěžební úpravy, údržba lesní rozdělovací sítě,
- v odůvodněných případech rozčlenění a zpřístupnění lesních porostů a budování dočasných skládek dřeva,
- soustřeďování dřeva (množství hmoty ponechávané k zetlení se řídí vnitřními předpisy Správy).

Dílčí plocha „D2“ - území převážně přírodě blízkých lesů s rekonstrukčním managementem

V území jsou v lesích realizovatelné pouze činnosti uvedené pro dílčí plochy „A“, „B“, „C“ a „D1“. Při realizaci rekonstrukčního managementu v dílčí ploše „D2“ se aktivní opatření zaměřují především:

- na stabilizaci a prostorovou diferenciaci mladých lesních porostů, případně porostů středního věku,
- na lesní porosty zařazené typu porostu vzdálený nebo přechodný (typy porostu ve smyslu metodiky tvorby LHP na podkladě provozní inventarizace).

Přeměna druhové skladby má těžiště v ochraně a podpoře již vysazených nedostatečně zastoupených dřevin přirozené druhové skladby.

Dílčí plocha „D3“ - území s uplatňováním řízeného managementu vedoucího v dlouhodobém horizontu desítek let k přírodě blízkému stavu lesních ekosystémů

V území jsou v lesích realizovatelné pouze činnosti uvedené pro dílčí plochy „A“, „B“, „C“, a „D1“ a dále:

- ve vybraných částech samovýroba - výroba dřeva pro místní obyvatelstvo (lokality pro samovýrobu určuje vnitřní předpis Správy).“

Dílčí plocha „E“

Zahrnuje nelesní plochy, které lze udržovat šetrným zemědělským hospodařením, vždy však v intenzitě odpovídající podmínek NP a stanovištním poměru.

V území jsou realizovatelné pouze následující činnosti:

- kosení s použitím standardní nebo odlehčené mechanizace,
- limitovaná pastva,
- na vybraných místech opatření blokující sukcesi (např. mozaikovité prořezávky dřevin),
- limitované hnojení dle stanovených pravidel, nebo bez hnojení,
- další činnosti uvedené pro dílčí plochy „A“, „B“, „C“ a „D“ a vztahující se též k bezlesí.

Dílčí plocha „F“

Zahrnuje nelesní plochy, které lze udržovat pouze speciálními managementy cílenými na ochranu významných a ohrožených druhů a společenstev.

	Název dokumentu: Příkaz ředitele o způsobu péče o ekosystémy NPŠ v dílčích plochách	Účinnost od: 13.3.2015
Evidenční číslo: 117	Č. j.: NPS 01914/2015	Strana: 3 z 4

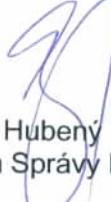
V území jsou realizovatelné pouze následující činnosti:

- ruční kosení nebo kosení s využitím extra odlehčené techniky,
- na vybraných místech opatření blokující sukcesi (např. mozaikovité prořezávky dřevin),
- velmi limitovaná pastva - většinou ovcí,
- zcela bez hnojení,
- další činnosti uvedené pro dílčí plochy „A“, „B“, „C“ a „D“ a vztahující se též k bezlesí.

Dílčí plocha „G“

Zahrnuje zastavěná a zastavitelná území obcí, případně další plochy nezařazené do jiných výše uvedených dílčích ploch.

Ve Vimperku dne 10. 3. 2015

Mgr. Pavel Hubený
pověřený řízením Správy NP Šumava

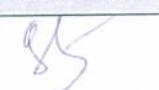
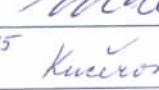
SPRÁVA NÁRODNÍHO PARKU ŠUMAVA
 1. máje 260, 385 01 Vimperk
 Česká republika / Czech Republic
 IČO: 00583171, DIČ: CZ00583171
www.npsumava.cz (1)

Příloha: Mapa dílčích ploch, Přírodě blízké lesní hospodaření

	Název dokumentu: Příkaz ředitele o způsobu péče o ekosystémy NPŠ v dílčích plochách	Účinnost od: 13.3.2015
Evidenční číslo: 117	Č. j.: NPS 01914/2015	Strana: 4 z 4

Rozdělovník

Přístup k dokumentaci: <http://webmail.vimperk.npsumava.cz>, sekce Dokumenty

Jméno a příjmení	Organizační útvar	Potvrzuji seznámení s dokumentem datum/podpis
Martin Starý	Odbor ochrany přírody a krajiny	26.3.2015
Miloš Juha	Odbor řízení projektů	26.3.2015
Jan Kozel	Odbor péče o lesní ekosystémy NP	26.3.2015
Václav Braun	Odbor státní správy NPŠ	26.03.2015
Martin Roučka	Odbor vnitřní správy	26.3.2015
Silvie Havlátková	Odbor státní správy CHKOŠ	26.3.2015
Karel Malik	Útvar interního auditu	26.3.2015
Martina Kučerová	Oddělení IS a SEV	26.3.2015
Blanka Müllerová	Oddělení kancelář ředitele	26.3.2015

Přírodě blízké lesní hospodaření – příloha příkazu č. 117

1. Obecná pravidla

Území všech dílčích ploch

- a) Postupně se systematicky ruší stará sekundární hydická síť, která je příčinou narušení vodního režimu. Likvidují se drenážní sítě, revitalizují erozní rýhy, pojezdové trasy a kolej koncentrující vodu v době tání a přívalových srážek; přednostně se vychází z nejhůře narušených lokalit a postupuje se přednostně od horní části povodí.

Území dílčích ploch B, C, D

- b) Počty jelenovitých se lovem udržují na ekologicky únosných stavech (do 120 % minimálních stavů).
- c) Do doby dosažení ekologicky únosných stavů jelenovitých se před škodami zvěři chrání především jedle a listnáče s nepřirozeně nízkým zastoupením. Smrk se obvykle před škodami zvěři nechrání. Funkčnost ochrany proti okusu a vyloukání se udržuje do dosažení výšky obnovy min. 1,7 m. Po jejím skončení navazuje u citlivých dřevin (tj. zejména jedle, borovice, javorů, jilmu) ochrana vybraného počtu jedinců proti loupání a ohryzu kmene. Proti poškození kmene se důsledně chrání i tzv. „podkáppky“ jedle.

Území dílčích ploch C, D

- d) Při nahodilých těžbách se nezarovnávají porostní okraje a nedotěžují se přeživší fragmenty porostů. Maximálně se šetří přirozená obnova a podrostlá etáž.

Území dílčí plochy D

- e) Rekonstrukční a specifický management lesních ekosystémů se soustřeďuje přednostně do částí porostů (dílčích ploch) s typem porostů charakteru „vzdálený“ a „přechodný“. V ostatních porostech (typ porostů cílového charakteru) je rekonstrukční či specifický management spíše výjimečný.
- f) Péče o lesní ekosystémy v dílčích plochách s aktivním managementem je odvozena z poznatků o přirozených vývojových cyklech lesů. Uplatňují se metody managementu opouštějící model lesa věkových tříd.
- g) Management lesních ekosystémů podporuje, napodobuje a využívá přírodní procesy (zejména přirozenou obnovu, sukcesi, autoredukci a diferenciaci obnovy zástinem).
- h) Management lesních ekosystémů se zaměřuje především na podporu druhové, genetické, prostorové a věkové diverzity s cílem přiblížení se přirodě blízkému stavu na daném typu stanoviště.
- i) Při uplatňování managementu na podporu věkové a prostorové diverzity a přirozených procesů se směřuje s použitím modifikované „metody cílových stromů“ (vycházející z modelu KRNAP pro podmínky NPŠ).
- j) Vyberou se a založí alespoň dva vzorové objekty přirodě blízkého obhospodařování lesů, každý o rozloze cca 50 až 150 ha, kde budou uplatňovány, zkoumány a demonstrovány možnosti souladu ekologických a ekonomických hledisek obhospodařování lesů. Vhodné je vybrat alespoň jeden objekt v jižní a další ve střední až západní části NP.
- k) Pečeje se o genofond se zvláštním zřetelem na podporu méně zastoupených druhů (případně populací) lesních dřevin. Důsledně se využívají místní reprodukční zdroje při dodržování zásad přenosu osiva v lesních vegetačních stupních a přirozená obnova.
- l) K usměrnění druhové skladby, prostorové výstavby a obnovy lesních ekosystémů se bez rozdílu věku uplatňují zpravidla jednotlivé až skupinovité účelové výběry. Úmyslné skupinovité seče se připouštějí do velikosti 0,1 ha. Při prostorové diferenciaci mladých porostů (viz níže) se připouští velikost seče do 0,3 ha.
- m) Úmyslné holoseče s výjimkou výše uvedených skupinových sečí jsou vyloučeny.
- n) Ve všech růstových fázích lesa se důsledně šetří doupné stromy (ponechávají se do rozpadu)

a při účelových výběrech se v porostech ponechává dostatek stromů s výskytem dřevních hub (hnízdy) a stromů s dutinami (pro zvýšení hnízdních příležitostí a biologické diverzity); neuplatňují se tradiční hlediska zdravotního výběru.

- o) Ve výjimečných případech se soustředí klest např. pro uvolnění obnovy, ohrožených druhů rostlin či pro podsadby a výsadby (klest a tenké dřevo je mimořádně významným faktorem koloběhu živin a plní i další funkce – půdoochrannou, mikroklimatickou, aj.).¹⁾
- p) Z nahodilých těžeb se ponechává v dospělých porostech při každém asanačním zásahu ekologicky opodstatněné množství dřeva k zetlení²⁾ včetně tlustých dimenzi. V plném rozsahu se ponechává dřevo listnáčů a jedle. Vyšší objem dřeva k zetlení je vhodné ponechávat v 8. LVS., na podmáčených a rašelinných biotopech a na lokalitách, kde by vyklizení dřevní hmoty způsobilo poškození biotopu a také tam, kde je vyklizení dřeva neekonomické. Ekologicky opodstatněné množství stanoví vnitřní předpis Správy na základě připravované metodiky MŽP (Zatloukal a kol. 2013)
- q) Na taxativně stanovených plochách PUPFL charakteru bezlesí, popř. porostních okrajů tvořených rezistentními dřevinami se připouští pastva dobytka. Stanoví se podmínky, zejména režim a limitní intenzita pastvy (důvodem je zvýšení diverzity biotopu).

2. Zásady managementu diferencované podle růstových a vývojových fází lesa pro dílčí plochu D

Holiny a porostní mezery včetně raných fází obnovy

- a) Holiny o rozloze větší než 0,1 ha se pro účely obnovy záměrně nevytvářejí. Výjimkou je pouze diferenciace rozlehlých mladých smrkových porostů, kde se připouští vytváření mezer do 0,3 ha (podrobněji viz níže)
- b) **Proces obnovy holin** a porostních mezer nad 0,1 ha je postupný, je žádoucí jej prodloužit na co nejdélší dobu (desítky let). Plně se využívá doba odkladu zalesnění (rozhodnutí MŽP č.j. 80447/ENV/07/3823/620/07 ze 30.1. 2008).
- c) Přirozená obnova má vždy přednost před obnovou umělou.
- d) K holinám z nahodilých těžeb (s výjimkou malých holin do 0,05 až 0,1 ha s přihlédnutím ke tvaru holiny, věku okolního porostu, expozici, nadmořské výšce) se z hlediska jejich obnovy přistupuje diferencovaně.³⁾
  - 1) V případech, kde místní podmínky napovídají, že bude docházet k přirozené obnově, se umělá obnova minimálně 10 let nerealizuje (je však vhodné důsledně chránit určité množství jedinců nedostatkových dřevin přirozené druhotné skladby – viz bod k). Po této době se stav vyhodnotí. Jestliže je stav obnovy po této době nedostatečný (zejm. z hlediska druhotné

¹⁾ Při účelových výběrech by nemělo docházet k takové koncentraci zásahů, kdy je úklid těžebních zbytků nutný (zejména od klestu lze uvolnit přirozenou obnovu a chráněné druhy rostlin). Při plošných nahodilých těžbách mají těžební zbytky významnou půdoochrannou funkci a měly by se pouze přemístit z míst s přirozenou obnovou, míst určených pro doplnění chybějících dřevin sadbou a z míst výskytů chráněných druhů rostlin. Z paseky se neodstraňují.

²⁾ Ponechávání ekologicky opodstatněného množství dřeva k zetlení z každého zásahu je důležité, protože vytváří předpoklady pro postupný nástup dřeva do dekompozice, což vede k souběžné existenci různých stádií rozkladu. Každé stádium dekompozice dřeva je biotopem pro jiné druhy organismů. Tento stav přispívá ke zvýšení biodiverzity ekosystému. Na druhé straně, ekologicky opodstatněné množství (dřeva ponechaného k zetlení) umožňuje při opakování zásazích následujících po sobě v krátkém sledu ponechat k zetlení pouze minimum dřeva.

³⁾ K závažným problémům, následujícím plošné kůrovcové rozpady smrkových porostů, patří vznik rozsáhlých, věkově málo diferencovaných a vlivem škod působených zvěří převážně opět smrkových mladých porostů, které se postupně zapojí. Tím se velmi sníží diverzita biotopů a možnost organismů migrovat do vhodnějších podmínek. Proto je velmi žádoucí, aby ve vznikajících mladých porostech zůstávaly mezery a rozvolněné partie, které se zachovají (nezapojí) minimálně 30 – 50 let. Menší věkový rozdíl se postupně setře. Pokud mezery v mladých porostech nejsou – je třeba je vytvořit. Investovat do sadby, která se za 10 – 20 let plošně odstraní je mrhání prostředky.

skladby), je možné na cca 50% výměry těchto ploch přistoupit k umělé obnově. Zbývajících cca 50 % obnovované plochy se ponechává pro sukcesi a **postupnou** přirozenou obnovu „hlavních dřevin“! **Sukcesi se ponechávají zejména obtížně obnovitelné plochy a rašelinná stanoviště.**

2) V případech, kde je pravděpodobné, že přirozená obnova se nedostaví, nebo jen sporadicky (zejm. z hlediska druhové skladby), je možné na cca 50% výměry těchto ploch přistoupit k umělé obnově. Zbývajících cca 50 % obnovované plochy se ponechává pro sukcesi a **postupnou** přirozenou obnovu „hlavních dřevin“! **Sukcesi se ponechávají zejména obtížně obnovitelné plochy a místa, která již náletové dřeviny obsadily.**

3) Na svazích nad 10°, pokud nejsou bezprostředně ohroženy erozí, lze holiny do 1 ha a na rovinách a svazích do 10° holiny do 3 ha, ponechat sukcesi zcela.

- e) Umělá obnova (zalesňování) se omezuje na vnášení chybějících a nedostatkových dřevin přirozené druhové skladby nebo druhové skladby prokázané historickými podklady (preferuje se skupinovitá a hloučkovitá výsadba).
- f) Porosty ve stádiu rozpadu s převážně odumřelým horním stromovým patrem a s porostními mezerami se plošně nepodsazují, provádí se průběžný monitoring a sleduje se přirozená obnova.
- g) **Pouze za předpokladu dlouhodobé účinné ochrany a následné péče** nebo při uplatnění speciálních postupů biologické ochrany (např. zahuštěné výsadby se zkrácenou dobou ochrany a komolením obvodových jedinců) se **do raných stádií přirozené obnovy smrku (mimo rašelinná stanoviště)** doplňují **odrostky** a poloodrostky nedostatkových dřevin přirozené druhové skladby a do porostních mezer a vhodných stádií sukcesních dřevin se podsazují silné sazenice jedle, buku nebo tisu atd.
- h) Uplatňují se **snížené hektarové počty sadebního materiálu vztažené k zalesňovanému podílu holiny po odečtení přirozené obnovy a plochy ponechané sukcesi** (nikoli k celé ploše holiny).⁴⁾
- i) Obnova lesa na holinách nad 1 ha po nahodilých těžbách je průběžně monitorována bez ohledu na režim území.
- j) Holiny po nahodilých těžbách se využijí pro vnášení skupin světlomilných stanovištně vhodných druhů dřevin (třešeň ptačí, osika, jeřáb, břízy, vrby, borovice) a keřů (vrby, kalina, bez červený, líska, krušina aj.).
- k) Po přechodnou dobu (než budou dosaženy ekologicky únosné stavby zvěře) se důsledně chrání dostatečný počet jedinců nedostatkových přimíšených dřevin (zejména jedle, buku, klenu, borovice, jilmu, tisu, jeřábu, osiky) před poškozováním okusem a loupáním (ohryzem) působeným spárkatou zvěří. Přednostně se ochrana aplikuje u jedinců z přirozené obnovy.

Mladé porosty (odrůstající kultury a nárosty, mlaziny až tyčkoviny) do výšky 5 až 7 m

- a) Sukcesní dřeviny v obnově a mladých porostech smrku a stinných cílových dřevin se neodstraňují, výjimečně se připouští citlivé uvolnění nedostatkových dřevin původní druhové skladby. Předstih sukcesních dřevin před obnovou stinných dřevin vč. smrku je alespoň na části ploch žádoucí.
- b) Porosty s převahou sukcesních dřevin se ponechávají zpravidla samovolnému vývoji. Citlivé uvolnění nedostatkových přimíšených hlavních dřevin (zejména jedle, buku, tisu, klenu, jilmu) lze uplatnit na omezeném počtu jedinců (do 200 ks/ ha cílových dřevin), nikoli plošně.
- c) Účelové výběry na podporu druhové diverzity se zaměřují na uvolňování dřevin přirozené druhové skladby nedostatkových v daném segmentu lesního ekosystému (zpravidla jedle, buku, jilmu, klenu, tisu). Zásahy se přednostně soustředí do porostů, v nichž má smrk zastoupení > 50 % na nerašeliných stanovištích.
- d) V mladých smrkových porostech a porostech s převahou smrku se uplatňují **účelové výběry v porostní úrovni se střídavě značně rozdílnou intenzitou** od velmi silných zásahů odebírajících až 40 % jedinců, po partie zcela ponechané bez zásahu. Rozdílná intenzita zásahů se uplatňuje na plochách od 0,03 do 0,30 ha. Velikost diverzifikovaných segmentů se

⁴⁾ Počty jedinců obnovy podle rozhodnutí MŽP č.j. 80447/ENV/07/3823/620/07 ze 30.1. 2008 se vztahují k době zajištění kultury, tj. ca za 30 let od vzniku holiny! Doba odkladu má vytvářet prostor pro věkovou, prostorovou a druhovou diverzifikaci vznikajícího porostu. Proto není žádoucí uplatnění plných počtů jedinců obnovy uvedených ve výše zmíněném rozhodnutí brzy po vzniku holiny!!! Obnovu je třeba časově rozložit.

přizpůsobuje podle nadmořské výšky, expozice, podílu příměsi a typu managementu. Ve vyšších a chladnějších polohách, v nesmíšených porostech a porostech určených k přeřazení do I. zóny OP je obvykle větší. Zásah se vždy provádí ve prospěch přimíšených dřevin a předrůstavých stromů, porostní podúroveň se šetří.

- e) V souvislých, spontánně se nediferencujících jedlových skupinách se pozitivním výběrem v úrovni podpoří nadúrovňové a část úrovňových stromů (cca v rozestupu 7 – 10 m, i nepravidelně). Podporované stromy je vhodné předem vyznačit a jejich kmeny před zásahem nebo souběžně s ním ochránit proti ohryzu a loupání. Podúroveň se šetří.
- f) V souvislých mladých rozlehlych smrkových nebo převážně smrkových porostech (obvykle > 2 ha, přihlíží se i ke tvaru porostu a jeho kontextu s okolím) se provede plošná diverzifikace vytvořením různě velkých mezer (ca od 0,03 do 0,30 ha, max. do 30% plochy dotčeného porostu). Mezery se zpravidla nezalesňují, nevylučuje se však výsadba stanoviště vhodných keřů, zejména vrb do 30 % rozlohy mezery. Při vytváření mezer se důsledně šetří všechny nesmrkové příměsi. U mezer větších než 0,1 ha lze na ploše vytvářené mezery ponechat několik stromů jednotlivě nebo v hloučcích. Velikost mezer se přizpůsobuje nadmořské výšce, expozici, podílu příměsi a typu managementu. Ve vyšších a chladnějších polohách, v nesmíšených porostech a porostech určených k přeřazení do I. zóny OP je velikost mezer obvykle větší.
- g) V území dílčí plochy D lze v souvislých porostech buku (event. ve skupinách borovice) provést mírný výběr v úrovni. Podporují se vtroušené a přimíšené dřeviny původní druhové skladby (vč. smrku, pokud jeho zastoupení nedosahuje 30 % jeho přirozeného podílu).

Porosty od středního věku do dospělosti (do počátku pravidelné plodnosti)

- a) Uplatňuje se mírný účelový výběr v úrovni zaměřený na podporu přimíšených a vtroušených dřevin (péče o koruny k podpoře fruktifikace) přirozené druhové skladby, včetně dřevin sukcesních a na podporu prostorové diverzity.
- b) Při účelových výběrech se **přechází na modifikovanou „metodu cílových stromů“⁵⁾.**
- c) Poškozené porosty, zejména smrkové poškozené loupáním, nebo hnilobou, nebo prolámané borové porosty se nerekonstruují. Přednostně se využívá samovolných rozpadů, světlín a porostních okrajů, které se zalesňují, eventuálně podsazují stinnými dřevinami přirozené druhové skladby. Podsadby se chrání proti škodám zvěří a následně uvolňují. Uvedená opatření se uskuteční pouze v managementovém režimu umožňujícím dlouhodobě uplatňovat usměrňující zásahy (zejména ochranu před škodami působenými zvěří a uvolňování podsadeb). V ostatních případech se rozpadající porosty ponechávají sukcesi.
- d) V souvislých samovolně se nediferencujících skupinách jedle lze podpořit účelovým výběrem diferenciaci podle zásad uvedených pro mladé porosty.

Porosty v obnově

- a) Při účelových výběrech se **uplatňuje modifikovaná metoda cílových stromů**. Mezery a prosvětlená místa se v porostech, v nichž lze dlouhodobě uplatňovat usměrňující zásahy (zejména ochranu před škodami působenými zvěří a uvolňování podsadeb) zalesňují či podsazují chybějícími dřevinami (zejména jedlí a bukem), pokud u nich není předpoklad dostatečné přirozené obnovy.
- b) **Do doby uplatnění modifikované metody cílových stromů nebo doplňkově k této metodě se přechodně uplatňují níže uvedené postupy:**
  - V porostech nebo jejich částech starších 140 let se obnova výběry již nestimuluje.
  - Vznik přirozené obnovy se nestimuluje velkoplošně. Nástup obnovy se vyvolává pomístně a rozšiřuje se postupně. Zásadně se nedomycují zbytky mateřských porostů (ani nad bohatým přirozeným zmlazením či podsadbami) a neodsouvají se porostní stěny. Uvolňování obnovy se zpravidla ukončuje pokud obnova odrůstá na cca 30 – 50 % rozlohy porostu, nebo pokud zápoj mateřského porostu na >30 % jeho rozlohy poklesl pod cca 70 – 60 %. Šetří se doupné stromy a nedostatkově přimíšené dřeviny.

⁵⁾ „Cílový strom“ je strom, v jehož prospěch se provádějí usměrňující zásahy do porostu. Cílové stromy se vybírají v poměru zastoupení druhů dřevin v cílové (přirozené) skladbě. Nedostatkové dřeviny jejich zastoupení nedosahuje podílu odpovídajícího cílové skladbě se vybírají přednostně. U ostatních dřevin se přihlíží k jejich hodnotám z hlediska ochrany přírody (původnost ekotypu, variabilita, doupné stromy aj.).

- Chybí-li v porostech v obnově přirozená obnova přimíšených dřevin které se v území vykytuji přirozeně nebo je jejich výskyt historicky doložen (zejména jedle, případně buku) nebo je zastoupení těchto dřevin v obnově nedostatečné a je-li vzhledem ke stavu porostu nástup přirozené obnovy těchto dřevin již nepravděpodobný (např. pro pokročilost obnovy, absenci mateřských stromů apod.), pak se tyto dřeviny pomístně doplňují výsadbou v hloučcích (0,01 až 0,03 ha) na prosvětlená místa a chrání se před škodami zvěří. Tento postup se uplatňuje pouze pokud je předpoklad dlouhodobé ochrany a následné péče.
- V porostech, v nichž byly ukončeny úmyslné obnovní zásahy, se v území dílčí plochy D dřevo vzniklé postupným rozpadem mateřského porostu již ponechává na místě (nevyklízí se); v případě mimořádných situací se postupuje podle následující kapitoly - Rešení mimořádných situací.

3. Řešení mimořádných situací – strategické plánování v případě výskytu přírodních disturbancí

V případě, že se na území Národního parku Šumava vyskytne mimořádná událost (přírodní disturbance mimořádného rozsahu), postupuje se podle krizového scénáře (viz níže). Při vzniku mimořádné události bude vypracován návrh nezbytných opatření. (bod 5 níže uvedeného scénáře). Tento návrh definuje, na základě vyhodnocení konkrétních skutečností (typ, lokalizace a rozsah disturbance, ovlivněné předměty ochrany a jejich aktuální stav v lokalitě, kontext s okolím včetně ochrany majetků jiných vlastníků), kroky řešení mimořádné události tak, aby nedošlo ke zhoršení aktuálních přírodních poměrů v lokalitě nebo jejím okolí. V lesích ponechaných samovolnému vývoji zůstává stanovený management (managementová opatření pro dílčí plochy A a B) neměnný i v případě výskytu přírodních disturbancí mimořádného rozsahu.

Krizový scénář pro řešení mimořádných událostí (přírodních disturbancí mimořádného rozsahu) na území NP Šumava:

1. Lokalizace a kvantifikace (rozsaх) mimořádné události (Správa NP a CHKO Šumava).
2. Oznámení o rozsahu a lokalizaci orgánu ochrany přírody (Správa NP a CHKO Šumava, MŽP).
3. Posouzení jednotlivých lokalit, návrh řešení, analýza rizik
  - posouzení jednotlivých lokalit z pohledu ochrany přírody (předměty ochrany NP,EVL, PO, plán péče, zonace,...)
  - varianty i řešení z pohledu technologického (vliv případného zpracování na EVL, PO, biotopy, druhy)
  - možnosti řešení z pohledu fyto-sanitárního (potenciál gradace podkorního hmyzu, ohrožení majetku cizích vlastníků, riziko ponechání bez zpracování)
  - definice rizik plynoucích z variant řešení
  - vyhodnocení vazeb na základní a bližší ochranné podmínky NP a PO
4. Vyhodnocení variant řešení (SWOT analýza).
5. Výběr nejvhodnější varianty řešení a postupu realizace včetně časových a prostorových rámciů .
6. Schválení této varianty orgánem ochrany přírody (Správa NP a CHKO Šumava, MŽP - podle obsahu a rozsahu řízení).
7. Realizace schváleného postupu na základě vnitřního předpisu Správy NP a CHKO Šumava (předpis provádí bod 5. na základě bodu 6. krizového scénáře).
8. Kontrola a vyhodnocení realizace opatření nejpozději vždy do konce kalendářního roku.
9. Monitoring lokalit dotčených mimořádnou událostí.
10. Implementace nabytých zkušeností do postupu řešení mimořádných událostí.

Po ukončení postupu podle bodu 2. krizového scénáře jmenuje ředitel Správy NP Šumava pracovní skupinu, která dále postupuje podle krizového scénáře.

Příloha č. B21

Mapa dílčích ploch

